

Så här förbereder du dig inför arbetskyddsinspektionen

Varför inspekterar vi er arbetsplats?

Arbetskyddsmyndigheternas mål är att garantera att arbete som utförs i Finland är friskt, tryggt och rejält. Därför inspekterar vi arbetsplatser och ger både arbetsgivare och arbetstagare råd. Det är ansvarsområdena för arbetskyddet vid regionförvaltningsverken som utför arbetskyddsmyndigheternas uppgifter.

Vanligtvis inspekterar vi arbetsplatser och branscher där riskerna är som störst. Vi fokuserar bland annat på säkerhetsriskerna, hanteringen av belastning och minimivillkoren i anställningsförhållandena. Dessutom strävar vi efter att i stor omfattning inspektera mycket olika arbetsplatser inom olika branscher. Då har vi hela tiden en god uppfattning om vad som pågår i arbetslivet och vi kan sprida information om goda exempel på arbetsplatserna.

Inspektionen är mer än bara tillsyn

I inspektionen kontrollerar vi att arbetskyddsärendena har skötts på det sätt som lagen förutsätter. Inspektionen är emellertid inte bara tillsyn, utan syftet är också att hjälpa arbetsplatsen att utveckla en egen arbetskyddsverksamhet och arbetsförhållandena. Vårt besök är en möjlighet till dialog mellan arbetskyddsinspektören, arbetsgivaren och arbetstagarna.

I inspektionen behandlas också frågor som arbetsplatsens representanter vill lyfta fram. Inspektören kan inte avgöra frågor för arbetsplatsens räkning, men han eller hon kan informera om goda exempel och ge råd för var arbetsplatsen kan söka hjälp och verktyg.

Förbered dig inför inspektionen med hjälp av handlingar och egna bedömningar

Det är viktigt att arbetsgivaren före arbetskyddsinspektionen ser till att de handlingar som vi meddelar att kommer att behövas i arbetskyddsinspektionen också finns tillgängliga när inspektionen äger rum. Sålunda går det inte tid åt att leta upp dem medan inspektionen redan är i gång.

Vanligtvis ska åtminstone följande handlingar finnas tillgängliga under inspektionen:

- olycksfallsförsäkringen
- verksamhetsprogrammet för arbetskyddet eller annat motsvarande program
- avtalet om företagshälsovård och företagshälsovårdens arbetsplatsutredning
- handlingar i anslutning till riskutredning och riskbedömning
- arbetstidsbokföring av vilken framgår arbetstimmarna för varje enskild arbetstagares del, övertidstimmarna som samlats under året innan och det aktuella året och uppgifter om arbetstidssaldot som insamlats inom ramen för ett eventuellt system med flexibel arbetstid
- arbetsavtalen eller i övrigt de centrala villkoren i arbetet som arbetstagarna har fått skriftligen.

Det lönar sig också att före inspektionen själv bedöma arbetskyddsverksamheten på arbetsplatsen. Då får arbetsplatsen mera nytta av inspektionen och mera hjälp för att utveckla sin egen arbetskyddsverksamhet. I bedömningen av säkerhetsledningen kan till exempel [Halmeri](#)-metoden tillämpas.

Arbetsgivarens kom-ihåg-lista

1. Ta fram handlingarna som kommer att behövas.
2. Bedöm arbetskyddsverksamheten på arbetsplatsen redan före arbetskyddsinspektionen.
3. Ta fram information som stöder bedömningen i webbtjänsten Tyosuojelu.fi.
4. Förvissa dig om att arbetstagarnas representant deltar i inspektionen.
5. Fundera på vilka andra som ska delta (den som ansvarar för personalfrågor, företagshälsovården).
6. Fullfölj de förpliktelser som påförs i samband med inspektionen.
7. Följ med och utveckla arbetskyddet hela tiden.

Så här går arbetskyddsinspektionen till

Vanligtvis kontaktar inspektören arbetsgivaren på förhand för att komma överens om en lämplig tidpunkt. Om det med tanke på tillsynen är motiverat genomför vi också inspektioner utan att meddela om dem på förhand. I inspektionen vill inspektören höra både arbetsgivarens och arbetstagarnas representanter. Arbetsgivaren kan också bjuda in andra deltagare till inspektionen – vi rekommenderar att till exempel företagshälsovården deltar.

Under inspektionen gör inspektören observationer om arbetsförhållandena utgående från samtal och handlingar och en skyddsrund på arbetsplatsen. Arbetsförhållandena kan också bedömas med hjälp av olika mätinstrument och enkäter. Arbetsplatsen får en sammanfattning av resultaten av dessa och får också se jämförelseuppgifter för branschens medelvärde. I slutet av inspektionen redogör inspektören för hur han eller hon bedömer arbetsmiljön och vilka lagstridiga förhållanden som har fastställts. Inspektören påför förpliktelser som skrivs in i en inspektionsberättelse. I eftergranskningar kontrollerar vi att brister som är större än obetydliga och allvarliga brister har rättats till. Så kallade hårda metoder som vite blir vi endast tvungna att vidta om bristerna trots styrning inte rättas till.

Ärenden som behandlas i inspektionen

Vilka ärenden som kommer att behandlas framgår av vår anmälan om inspektion. Vissa grundläggande arbetskyddsfrågor och branschvisa riskfaktorer behandlas nästan alltid. Vi utövar också tillsyn som riktas in på enskilda bestämda förhållanden för vilka agendan kan vara mera begränsad än normalt.

Det som kallas arbetsgivarnas allmänna skyldigheter behandlas i samband med nästan alla inspektioner. I utredningen av dem ställer inspektören följande frågor:

- Har arbetsgivaren tecknat en olycksfallsförsäkring?
- Har det utsetts en arbetskyddschef på arbetsplatsen?
- Har det valts en arbetskyddsfullmäktig på arbetsplatsen?
- Har arbetskyddsfullmäktig avlagt en grundkurs i arbetskydd eller motsvarande?
- Har arbetskyddspersonalens uppgifter anmälts till registret för arbetskyddspersonal?

- Hur har arbetskyddssamarbetet ordnats på arbetsplatsen?
- Har arbetsplatsen ett verksamhetsprogram för arbetskyddet eller ett motsvarande program?
- Hur har introduktionen av arbetstagare ordnats?

I regel kontrolleras också den lagstadgade företagshälsovården samt riskutredningen och riskbedömningen. Inspektören frågar bland annat hur arbetsplatsutredningen har genomförts och hur arbetsgivaren har utrett och bedömt risk- och belastningsfaktorerna i anslutning till arbetet. Syftet är att säkerställa att man i bedömningen har beaktat alla förhållanden på arbetsplatsen, även de psykosociala belastningsfaktorerna i arbetet.

Dessutom säkerställer vi i alla arbetskyddsinspektioner att arbetstiden följs upp och att arbetsgivaren skriftligen har gett arbetstagarna de centrala villkoren i arbetet.

Arbetskyddsmyndigheternas telefonrådgivning betjänar arbetsgivare och arbetstagare

Arbetskyddsmyndigheternas telefonrådgivning betjänar vardagar kl. 9.00–15.00 på numret **0295 016 620**. På numret kan både arbetsgivare och arbetstagare ställa frågor bland annat om:

- arbetsavtal, löner, arbetstider, semester och andra frågor i anslutning till anställningsvillkoren
- förbättringar av arbetsförhållandena på arbetsplatsen och om utvecklingen av den egna arbetskyddsverksamheten
- säkerheten i samband med arbetslokaler, arbetsmetoder samt maskiner och anordningar
- psykosocial belastning, trakasserier och osakligt bemötande samt i frågor som gäller diskriminering i arbetslivet
- beställarens utredningsskyldighet, användningen av utländsk arbetskraft och förbättringen av arbetsförhållandena på arbetsplatser inom byggbranschen.

INFORMATION OM ARBETSKYDDET PÅ WEBBEN

- > [Hjälp i arbetskyddsarbetet får du i arbetskyddsmyndigheternas webbtjänst \[www.tyosuojelu.fi/web/sv\]\(http://www.tyosuojelu.fi/web/sv\)](#)